

GIỌT BUỒN (Chinh Nguyên)

GIỌT BUỒN

Sa u khi tới Hà Nội ngày 15 tháng 11 năm 2006 và trọ tại Hotel Khôi Hoàn phố Cửa Đông, buổi chiều cùng ngày tôi gọi điện thoại thăm Bác Hối, người đứng chỉ với cha tôi trong VNQDD chống Việt Minh, và Thực Dân Pháp vào những năm 1940-1950.

Bác rớt ngay nhiên khi nghe giọng nói của tôi Bức, Nam không rõ ràng của mình nào.

– Chào ông, Tôi Hối đây! Xin lỗi ai đấy giọng nói của anh tôi chưa nghe bao giờ?

Tôi yên lặng vài giây, xúc động khi nghe được tiếng bác Hối, và sức nhớ tới những ngày còn bé tôi luôn được cha sai canh cùng mẹ lên bác tới nhà, để bác và cha tôi họp trong buồng ngủ của cha mẹ tôi. Sau khi họp bác và cha tôi ra phòng khách ăn cơm và nói những chuyện không đâu đâu hờ hờ đêm xuống lên bác ra cùng lên vào bóng tối thoát đi về hướng nào tôi không hay.

Tôi chưa nhìn thấy bác nhưng qua giọng nói, tôi biết bác đã như con ngựa già đứng bên máng của trong sự chán nản bức bối của chế độ Cộng Sản, mà bác đã sống một đời như tù ngục.

Bác đang chờ thời gian ra đi vĩnh viễn bỏ lại chuỗi ngày tuổi trẻ đầy nhiệt huyết năm xưa. Cái tuổi mà cha tôi và bác thời 25, 30 tuổi với nhiều mộng ước đầy ấp trong lòng như mọi người dân Việt yêu nước mong cho quê hương được an bình thịnh vượng, và trở thành con rồng kinh tế muôn vượt mây bay vào trời Đông, nhưng thời đời thay và lòng người oan nghiệt, cha tôi đã ra đi nơi xứ lạ để lại lời trăn trối cùng với quê hương nghìn trùng muôn quay trở lại.

Bác Hối còn đó với những năm dài sống dưới chế độ khốn khổ hà khắc nhà tù của nước nhưng vẫn giữ lòng như tre trúc, một mai bác cũng héo tàn với ước mong tiếc nuối đã vượt khỏi tầm tay.

Tôi chắc rồi cũng vậy...! Lại bước theo chân cha, và bác Hối, nếm đời son trẻ mang ước vọng tay súng chinh nhân, góp sức an bình đất nước, nhưng nếm đời còn lại mang thân tâm gọi sống nhờ xứ ngoại với nghiệp chướng oan khiên...!

Đời tôi cũng sẽ tàn phai theo ngày tháng, cái trí dũng cũng bạc nhược theo đôi chân mỏi lụng còng.

Cha tôi, và tôi sẽ chẳng còn gì để níu kéo, họa chăng chỉ còn niềm nhớ kỷ niệm xưa vàng son một thời, nhưng trí không thành đành buông xuôi ra đi, nhưng bác Hối đã phải sống dưới chế độ Cộng Sản cả đời như con hổ trong cũi của Thủ Lữ, nhìn cuộc sống của những người chung quanh, cũng như chính bác bị kìm kẹp dưới chế độ tàn ác độc tài mà nhậm mọt không ngửi cơn hận thù.

Tiếng bác bên kia đầu giây có vẻ vội vàng:

– Vâng, tôi Hối đây. Có nghe được không?

– Dạ, cháu nghe được. Chào bác Hối.

Bác H_{ai} ngạc nhiên, khi nghe tiếng người lạ gọi tên ông trong những ngày tu_{ần} tr_{ình} hoạt động.

– Ai đ_óy? Sao ti_{ếng} nói lạ quá...! Sao bi_{ết} tên c_{ủa} c_{ủa} tôi vậy ? Cháu nào vậy ?

Tôi nh_ẹ nói chậm đ_ể bác nghe rõ, vì tôi nghĩ bác đã l_{ãng} tai như cha tôi khi còn sinh thời:

– Dạ cháu là con ông Ký Tình. Cháu tên Tr_{ương}

Vừa nghe tới hai chữ Ký Tình, bác dường như mừng với những câu h_{ỏi} liên tục :

– Thăng Tr_{ương}... l_ạ trời ? Cháu ở đâu vậy? cha cháu ra sao ? kho_{ng} không ? Sao cháu bi_{ết} s_ố phone c_{ủa} bác ? Ch_ỗc cháu lớn l_{ớn} m_{ột} r_{ất} nh_ỏ ? Ta đang ng_ời chờ cha c_{ủa} cháu v_{ào}...!

Tôi b_ịùi ng_{ười} xúc động nghe bác nói chờ cha tôi v_{ào}. Tôi ghen ngào rơi nước m_{ắt} tr_{ên} lời bác H_{ai}:

– Cha cháu m_{ất} ba năm nay r_{ất}...!

Bên đ_{ầu} giây bác H_{ai} b_ịng yên lặng và dường như máy điện thoại bị rơi xu_{ống} sàn nhà vì có ti_{ếng} động mạnh. Tôi nghe ti_{ếng} th_ở dài c_{ủa} bác, và sau đó là ti_{ếng} nói tri_{ều} bu_{ồn} bu_{ồn} su_{ôi}...!

– Ch_ỗt trong Nam à ? Vậy mà ta cứ ng_ời chờ mãi...! Ta chờ b_{ên} c_{ủa} cháu v_{ào}...!

– Không, cha con m_{ất} tại Mỹ.

– ...! B_{ên} con cháu b_{ên} làng đi ngày đó, ai ng_ờ đi xa quá nh_ỏ...! Xa quê hương, làng nước ch_ỗc bu_{ồn} l_{ớn} cháu ngh_ĩ...! M_{ấy} chục năm r_{ất}...!

– Dạ, b_{ên} cháu nh_ỏc bác hoài...!

– Mẹ cháu còn không?

– Dạ, mẹ cháu hiện nay đang s_{ống} tại BMT, với các em c_{ủa} cháu.

– Không s_{ống} ở Mỹ à?

– Dạ, mẹ cháu s_{ống} ở Mỹ hơn hai mươi năm, sau khi cha cháu m_{ất} mẹ cháu đòi v_ề Việt Nam.

– ...! Quê hương mình v_{ẫn} hơn...! Quê người lạc lõng mẹ cháu v_ề là ph_{ải}. Th_ế cha cháu nằm bên đó thì sao?

– Cháu đang nghĩ tới mang xác cha cháu v_ề quê như lời tr_ởi lại c_{ủa} cha cháu...!

– Cháu làm được như vậy thì cũng t_{ốt} đó. Ta sẽ đi nay mai ch_ỗng bi_{ết} chừng...! Ta h_{ết} k_{hông} đ_ể chờ r_{ất}...! B_{ạn} bè đ_{ang} chí không còn ai...!

Tôi nghe ti_{ếng} th_ở dài bên kia đ_{ầu} giây, sau sự im lặng vài phút bác tí_p:

– Bác với b_{ên} cháu thương nhau l_{ớn}. Thời hoạt động kháng chi_{ến} b_{ên} cháu làm thư ký nên b_{ên} cháu có cái tên là Ký Tình, nhưng b_{ên} cháu tên thật không ph_{ải} là Tình đâu.

– Dạ, cháu có nghe b_{ên} cháu k_{hông} lại.

– B_{ên} cháu nh_ỏc tới ta cho cháu nghe là ph_{ải}, ta cũng nh_ỏc tới b_{ên} cháu luôn, đ_{ang} chí liên tâm mà...! Ta ch_ỉ mong th_{ấy} b_{ên} cháu một l_{ần}, ai ng_ờ b_{ên} cháu đi trước ta r_{ất}. Ch_ỗc ch_ỗt chúng ta sẽ gặp nhau...!

– Dạ.

– Thôi nhé...! Nói điện thoại bác ph_{ải} nói lớn m_{ột} l_{ittle}, cháu tới nhà bác, r_{ất} bác cháu mình nói chuyện nhé.

– Dạ.

- Cháu có biết địa chỉ không ?
 - Dạ cháu có địa chỉ của bác
 - Ai cho cháu vậy?
 - Anh Lương.
 - Lại thằng Lương, con thằng Nhàn...! Bọn anh em chúng nó là Cộng Sản, có quân hàm lớn đó cháu biết không ?
 - Dạ, mẹ cháu nói.
 - Ừ... Thôi, ta già rồi, nhìn thấy chúng nó lớn lên từ nhỏ, nên không đành từ chúng nó, hơn nữa chúng là con cháu của, cũng như cháu vậy đó.
- Chúng không làm gì bác, vì bác già rồi, nhưng cháu thì phải coi chừng đó nghe. Nếu cháu theo chân cha cháu mà chúng biết được thì nguy. Tôi nghĩ tới mấy người anh họ, mấy mươi năm mới gặp qua lời giới thiệu của mẹ khi vừa gặp họ ở BMT, vì khi tôi bỏ làng họ chưa sinh ra. Anh em gặp nhau, kể cho nhau nghe vài chuyện bâng quơ thiên hạ sự xã giao không dính líu gì tới chính trị. Tôi tiếp họ bằng những ly trà đàm đạo thân mật chuyện gia đình trong Nam, ngoài Bắc và nước Mỹ. Sau khi họ về nhà mẹ về tôi lại gặp, bà ôm đầu tôi và ghé tai thì thầm :
- Con phải cẩn thận nghe. Tội nó quá lắm đó, chớ có tin cái thứ Cộng Sản bết nhân ! Cha con còn bị thằng quố Nhàn mượn giết thì con tội nó nằng gì con...! Tội nó là con của thằng Nhàn đấy...!
- Tôi không muốn bác Hai phải lo lắng nên giả bộ cười qua loa nghe và nói:
- Bọn người anh Khuông, Lương, Kho, Nhạn là anh em họ phía bên mẹ của cháu, chắc không có chuyện gì đâu. Giọt máu đào hơn ao nước lã mà bác..
 - Đúng, tội nó là anh họ của cháu đó, tuy nhỏ tuổi hơn cháu, nhưng chớ tin nghe cháu, Khác nhau chính kiến khó nói chuyện lắm, nhất là những thằng Cộng Sản không gia đình tể quốc như bọn anh em nó. Cha chúng nó đòi xé tể cha cháu ngày đó, nên cha cháu mới đành bỏ làng, cháu biết không ? Thôi bác gác máy, cháu tới bác nói cho nghe, nói qua điện thoại ở Hà nội này không tiện đâu. Chúng nghe lên tể của...! À quên thằng Khuông có biết cháu về VN và đang ở Hà nội không?
 - Cháu vừa gọi điện thoại cho anh Khuông.
 - Cháu báo nó cho tới ta nhé, nhớ đó.
- Tôi gắp lại cell phone trong khi lòng trùng xuống với những kỷ niệm như một phiến buồm đè nặng trên lưng mà tôi không thể hất ra để đứng dậy...!
- Lời nhàn nhủ của mẹ, câu dặn dò của bác Hai cho tôi để làm kinh nghiệm sống đối với những người con của bác Nhàn cuốn xoáy trong trí, và hầu như đã bết buộc tôi phải có sự lựa chọn :Tình thân anh em hay thù hận nơi dòng giữa hai chính kiến Quố Cộng...!
- Tôi sức nhớ câu ông nội dặn khi tôi vừa tám tuổi : “Cháu phải nhớ, chớ coi con cháu thằng Nhàn là anh em, dù ông đã mất đi...”
- Tôi thề dài tự nói thầm : Ông à, chắc con không thể giữ lời hứa với ông ngày đó rồi...! Mọi thế hệ mới đổi thay... Con không thể mất đi tình người, anh em như thế tức mà...! Cha con cũng nói rằng : Chú, Bác của con có thể giết cha, nhưng cha không thể làm những gì chúng có thể làm, vì cha còn tình người...!
- Tài xế của anh Khuông mặc bộ đồ bộ đội xanh rêu phân ngựa, đội

mũ “cát kút” cùng màu có ngôi sao đỏ chói gần phía trước trên cái lưới chai, anh ta có vẻ cố tình giữ khoảng cách giữa tôi và anh ta từ khi mới gặp. Tôi hỏi đi đâu giờ anh ta trả lời, nếu tôi không hỏi, anh ta yên lặng làm bạn phận như người máy. Suốt quãng đường từ Hotel Khôi Hoàn tới Phố Huế anh ta chỉ nói có hai chữ dạ, vâng và lái xe đưa tôi tới nhà bác hai Hối vào buổi chiều sau ngày tôi điện cho bác. Tôi tặng người tài xế của anh Khuông năm đô la để nhìn hành động của anh trước khi tôi bước xuống xe đi vào nhà bác Hối, và để tìm hiểu người Cộng Sản có bị tẩy não vì đang đô la hay không.

Tôi thấy mặt anh ta sáng lên, miệng anh ta lúc này mới mỉm cười thân thiện và cúi đầu nói được câu ngắn gọn:

– Cám ơn ông, Nhưng ông đừng cho ai biết chuyện này.

Tôi ngạc nhiên nhìn anh ta, và lặp lại hai chữ của anh Khuông thường nói với tôi để nói với anh tài xế tên Thụ.

Ài mà nói chuyện này với ai...! Chú cứ “vô tư” đi. Tôi mỉm cười nhìn anh Thụ và chợt nghĩ : “Thì ra đang đô la đã làm người Cộng Sản thay đổi tư duy...” trong khi anh Thụ gật đầu :

– Dạ.

Tôi dặn anh Thụ :

– Anh lái xe về nhà đừng đi đâu nghe, kẻo anh Khuông cứ tưởng tôi lấy xe của anh đi chơi ph.

– Dạ, cháu không dám lái xe này đi ph đâu. Ông biết được thì chốt cháu ngay.

Bác Hối đã đứng ở cửa nhìn tôi mừng rỡ, bác vừa chậm chạp bước tới bên tôi vừa nói :

– Nó không dám mang xe đi chơi đâu, cho kẻo nó cũng không dám ăn hưởng chỉ mang xe đi chơi.

Bác vỗ tay về anh Thụ, nói tiếp:

– Thôi Thụ à, cháu mang xe về trả cho thằng Khuông nghe, thằng Trùng ở đây nói chuyện cà kê với ta lúc nào về sẽ gọi xe taxi, khi đón.

Tôi bước vội tới ôm lấy bác Hối như ôm cha tôi với vài giọt lệ xúc động lăn dài trên má. Bác thấy vậy vẻ lưng tôi an ủi:

– Thật thân làm gì con...! Bác cháu mình có duyên gặp lại nhau ngày hôm nay là quý rồi, chỉ tiếc vắng cha cháu. Ngày đó cháu nhỏ tí, đen đen, nhanh như cắt, nay tóc con đã hai màu rồi...! Con giống cha quá, ta nhìn là nhận ra ngay.

Tôi quay nhìn xung quanh, và thấy có vài người gọi bác bằng cha. Tôi ngạc nhiên hỏi.

– À, Bác gái có mẹ anh sao ? Con nhớ ngày đó bác gái muốn nhận con là dưỡng tử mà...!

Bác Hối nét mặt bỗng trùng xuống, thở dài:

– Bà qua đời lâu rồi, sau khi gia đình cháu xuôi Nam. Ta trốn Cộng Sản bắt tin trong khi muốn tìm tin tức về cha cháu, thì nghe cha cháu đã dấn gia đình xuôi Nam rồi. Bác thất trí, buồn đi lung tung không về nhà trong khi bà yếu lạnh thang khắp nơi kiếm ta rồi mang bệnh mất giữa đường. Ta quay về tìm bà ta thì đã trả rồi...! Các em sau này là con của người vợ khác của bác.

– Bác à, anh Khuông bận nên anh xin lỗi bác, để bữa khác anh tới thăm

bác.

Bác hán khoa tay nói:

– Nó không tới càng hay. Bận cái gì...! Bận việc kéo bè kéo đ̣ng với nhau đ̣ bàn chuyện ăn cướp c̣a dân chứ có gì đâu, ta ṣng c̣ đời với cḥ độ này, chúng nó làm gì ta cũng hịu...!. Ngày mai là ngày ông Bush qua họp APEC, nên nó bận là pḥi ṛi, bận đi lạy lục Mỹ xin ăn đó mà...!

Sau khi ng̣i xụng gḥ trong phòng khách tôi ḥi thăm bác vài câu ṿ sức khọ và gia đình, tôi chợt nhớ tới chuyện hôm qua bác Ḥi nói bác Nḥn mụn x̣ ṭ cha tôi nên tôi tò mò:

– Hôm qua nghe Bác nói anh Khuông là con bác Nḥn. Nhà bác Nḥn ̣ g̣n c̣ng nhà bà ngoại cháu pḥi không ?

– Đúng ṛi, cháu nhớ dai thật.

– Lúc cháu ḅ làng đã chín mười tụi ṛi, cháu còn nhớ nhịu ḷm đó bác.

– Quê mình nghèo, làng lại nḥ có bao nhiêu người đâu mà không nhớ...!

– Bác Nḥn là anh họ mẹ c̣a cháu. Như bác nói hôm qua, tại sao bác Nḥn lại mụn x̣ ṭ cha cháu vậy ? Cùng gia tộc mà...!

Bác Ḥi nhìn ra ngoài trời qua khung c̣a ṣ, ṇng chịu nhạt nhòa, có hơi ̣m c̣a gió thu Hà Nội lùa nhẹ vào phòng, trong khi Pḥ Hụ ̣n ào tịng động cơ c̣a xe g̣n máy, và dường như thành pḥ lớn nḥ gì c̣a VN sau thời 1975 cũng đ̣u bị tra ṭn bằng những tịng động cơ này liên tục sụt ngày qua đêm. Bác quay lại nhìn tôi với đôi ṃt bụn vời vợi, ḷc đ̣u bác nói:

– Trong làng cḥ có 5 người cḥc cháu đã bịt là ḅ cháu, bác, anh Nga là anh ruột c̣a mẹ cháu, anh Qục đã đ̣i họ Nguyễn ra họ Đặng sau khi pḥn ṭnh tṛn kḥi khu kháng chịn, và anh Mông. Ṃy anh em theo cha cháu vào QĐĐ cḥng Việt Minh, và thực dân Pháp, vì chúng ta và cha cháu được ông bà cho ăn học ̣ Hà-Nội, trong khi c̣ làng trai tráng đ̣u học ̣ làng hoặc huyện tới lớp nḥt là ḥt ṿ làm ruộng nên họ nghe Việt Minh tuyên truỵn đi làm du kích cḥng Pháp, trong đó có chú Quân c̣a cháu và thằng Nḥn là cḥ cḥt đ̣u đàn c̣ huyện. Như cháu đã bịt thằng Quân đã cḥ súng lục vào đ̣u ḅ cháu trong khi anh em cãi vã nhau vì khác chính kịn, có đ̣ịu thằng Quân không bóp cò súng thôi...! Nhưng như vậy là cũng ḥt tình an hem ṛi...!

– Chuyện này cháu bịt, vì lúc đó cháu ̣ bên ḅ cháu mà.

– Còn thằng Nḥn, lúc đó nó là tịu đội trựng du kích huyện Phú Xuyên, nó ra lệnh cho thằng Quân ḅn ḅ cháu, thằng Quân nghĩ sao không ḅn, và ḅ đi ṃt tích sau 1954 nó mới ṿ, trong khi cha cháu ḅ Pháp ṿ làng, ṛi khi tḥy thằng Quân nhà, cha cháu lại mang gia đình tṛn vào Nam.

– Ngày đó cha cháu đ̣n cháu đi sụt đêm qua những cánh đ̣ng lạ, đôi khi đói quá hai cha con pḥi ăn c̣p khoai ngoài đ̣ng hoặc xu hào mang nướng nên ăn. Mà xu hào non nướng ăn ngọt đáo đ̣ nghe bác...!

– Cái kinh nghiệm ăn xu hào nướng ta và cha cháu ăn hoài trong khi tṛn Cộng Ṣn nằm ngoài bờ ngoài ruộng...! Cái thời cha cháu và bác ḅ làng vào thành ḳ ra thì dài ḷm, nhưng đại khái là thằng Nḥn cho ḳ dưới quỵn theo dõi bác và ḅ cháu sau khi thằng Quân không ḅn anh ruột c̣a nó. Bác và ḅ cháu bịt nên cḥng ng̣ nơi nào một đêm tḥng gịc. Một

đêm bác và b^ố cháu b^ốt ngờ b^ố làng n^{hà} đêm tr^ởn lên Hà-Nội. Thằng Nh^{ân} bi^{ết} thì đã tr^ở mặc dù nó đã cho ti^{êu} đội dưới quy^{ên} nằm n^ởp s^ởn tại ngã ba c^{ủa} ba làng Bái Vàng, làng Vân và làng Hoàng Nguyên.

– Vậy tại sao bác và cha cháu thoát kh^{ỏi} ch^ỗ ngã ba đó ? Tôi bu^{ốt} miệng h^{ỏi}.

Bác hai H^{ỏi} gật gật đ^{ầu} có vẻ thú vị khi nghĩ v^ề cuộc chạy đua với t^h th^{ời} đ^ểy nguy hi^{ểm} b^ối chính anh em mình gây nên.

– Cũng may bác và b^ố cháu đã không đi l^ài đó, bác và cha cháu đi qua l^ài làng Trầm lên đ^{ến} Yên Phụ, nh^{ảy} xu^{ống} thuy^{ên} trực s^ởn vào Gia Lâm, r^{ồi} đi bộ qua c^{ầu} “Đuy-Me” vào Hà Nội.

– Bác và cha cháu gan thật.

Bác H^{ỏi} bật cười, sau đó nói ti^{ếp} trong khi bác lên cơn ho

– Cha cháu gan hơn ta...! N^{ếu} không có cha cháu thì ta đâu có b^ố làng Thành Lập mà đi... Cha cháu r^õ ta b^ố làng đ^ểy chứ...! Thằng Nh^{ân} bi^{ết} bác và b^ố cháu đã đi, nhưng nó không bi^{ết} bác và cha cháu đi l^ài nào, nên nó vội vã ch^{ẳng} nói gì với toán du kích huyện, cứ th^ế đ^ui theo l^ài ngã ba làng nhưng không ngờ khi nó tới ngã ba thì chính toán du kích c^{ủa} nó b^{ên} nó t^ổ thương trong lúc sương mù không nhìn th^{ấy} chính xác là ai. Nhờ đó m^{ấy} thằng con c^{ủa} nó lên tướng, lên tá góm thật...!

Tôi ngạc nhiên h^{ỏi}:

– Tại sao, bác Nh^{ân} ch^{ết} vì du kích b^{ên} l^{àm} mà các anh con bác lại lên c^{ấp} bậc mau lẹ trong ch^ế độ Cộng S^ởn.

– Cháu không bi^{ết} là ph^{ải}. Tụi CS siêu tra ba đời làm cách mạng theo đ^{ường}. M^{ấy} đứa nó khai là b^ố nó bị gi^{ết} trong khi thi hành nhiệm vụ b^ốt Việt Gian. Đ^{úng} CS tin đó là thật nên tụi nó được nâng đỡ từ 1954 tới nay. Tài cán gì...!

– Anh Khuông nói với cháu anh có qua Liên Xô và Tiệp Kh^ôc học Đạo Di^{ễn} quay phim. Ch^ỗ anh ph^{ải} khá l^{àm} chứ.

Bác H^{ỏi} L^{ắc} đ^{ầu}.

– Học mà có hành hay không chứ. Nó v^ề VN sau khi du học có làm được cu^{ộn} phim nào đâu. Toàn là nghe c^{ấp} trên mang phim tài liệu bán r^ẻ cho Hòa Lan r^{ồi} chia nhau ti^{ền}, bây giờ n^{ếu} c^{òn} tới là lại ph^{ải} tr^ở ti^{ền} mượn đ^ểt g^{óp} m^{ấy} l^ẻn đem bán...! Ngu ơi là ngu...!

– Cháu đã nghe anh nói b^ố ngh^ị đạo di^{ễn} r^{ồi} mà...!

– Đ^{úng}..! Mà phim CS quay ai mà coi, toàn chuyện bịa đặt đ^ể tuyên truy^{ên} không à...! Ta kiên nh^ờn coi phim CS làm m^{ấy} chục năm r^{ồi}, ch^{ẳng} có gì mới m^à c^{òn}, ch^ỉ nh^{ững} tung hô bác H^ồ, chi^{ến} th^{ắng} thực dân Pháp, đ^ể qu^{ốc} Mỹ và b^{ám} hào quang c^{ủa} Di^{ên} Biên Ph^ủ. N^{ếu} có hô hào và b^ốt buộc dân đi coi phim chi^{ều} ngoài trời đ^ể tâm lý chi^{ến} thì dân mới đi coi, bình thường đâu có thì giờ mà coi. Cơm không đ^ể ăn, áo không đ^ể mặc coi cái gì chứ.

– Dạ

B^{ên}g bác H^{ỏi} h^{ỏi} tôi, sau khi tôi đứng dậy chào bác ra v^ề.

– Bao giờ con v^ề lại bên Mỹ.

– Dạ, có lẽ sau khi h^{ết} ngày kh^ả ước du lịch này là con v^ề Sài Gòn s^ẽ soạn v^ề Mỹ.

Giọng bác H^{ỏi} b^ốt ngờ trùng xu^{ống}.

– Thôi, l^ẻn này là l^ẻn cu^{ối} bác cháu mình gặp nhau, đó là cái phước

cô bác cháu mình rồi. Con luôn giữ lòng nhứt tâm nghe... Bác có thể ra đi bất cứ lúc nào. Con vẫn luôn sau có thể không gặp bác nữa đâu...!

– Dạ, con nhớ những gì bác đã nói với con hôm nay...!

Tôi quay người bước vội qua cửa phòng khách, bước khập hiên nhà và rẽ phải để đi bộ về bờ hồ Hoàn Kiếm. Tôi biết bác Hài đứng nhìn theo bước chân tôi chạy trên bậc, chạy trên sự thật của dòng họ tôi, tôi biết rằng, tôi không thể ôm hận thù của cuộc đời được như bác, và mẹ, một thế hệ đã đi vào quá khứ nhưng của ông lý dĩ vãng oan nghiệt đau thương...!

Tất cả rồi cũng tàn, tham vọng bá vương rồi cũng bị hủy diệt theo thời gian để thay vào lòng yêu chuộng nhân bản, an bình. Tất cả những gì con người nắm chắc trong tay làm của riêng rồi cũng mất đi và vận nạn của con người là sinh, lão, bệnh, tử...!

Cát bụi vẫn là cát bụi phù du...! Tôi chỉ là người lữ khách có lòng vẫn lại quê hương làng cũ muốn xây lại êm ấm tình anh em dòng họ, một ước vọng nhỏ nhoi tình người mà tôi không muốn mất đi ...!

Xin lỗi cha mẹ, xin lỗi bác Hài, đường con đi sự thật quá dài, và khó khăn trong khi oan nghiệt chính kiến trùng trùng nghiệt ngã trong dòng họ, và người cùng giòng. Ai sẽ chĩa mũi súng vào đâu ai đây, và ai sẽ bóp cò súng để giết lẫn nhau...!

Anh em là thế tục, dân tộc là phương tiên đưa vào để sống còn, và cá nhân là cứu cánh thực hành những điều nhân bản phải có để con người vươn lên trong tự do toàn thiện mỹ.

Con muốn xoay lại tư thế và tư duy trong lòng các anh em con để xây dựng một thế hệ trong sáng hơn...!

Bất ngờ trước mặt tôi là bờ hồ Hoàn Kiếm đông người qua lại, nhưng sắc diện của họ chộp chồm trong bóng tối loang lổ của đèn pho, và dường như có một sự sợ hãi, buồn phiền đè nén trong lòng mà không ai muốn nói ra...!

Những ánh đèn màu muôn sắc từ vài cao ốc bên đường quanh hồ soi xuống dòng nước lung linh huyền diệu, và thấp thoáng giữa hồ trong sương thu, với ánh đèn lấp lánh trong sóng nước lặn tẩn giữa hồ là đền thờ Lê-Lai yên lặng soi hình đã bao năm...!

Hà Nội, Phố Huế Nov. 25, 2006